

(www.strategy.bg)

проект на Наредба за придобиване на квалификация по професията „Сержант (Старшина за Военноморските сили) - командир“;

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 02.11.2021 г. - 02.12.2021 г. Неактивна

Номер на консултация: #6390-K

Област на политика: Архив - Външна политика, сигурност и отбрана

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на отбраната

Тип носител: Национално

С настоящата наредба се приема държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията „Сержант (Старшина за Военноморските сили) - командир“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

В съответствие с разпоредбите на чл. 49, ал. 3, т. 2 от ЗПОО, проектът на ДОС за придобиване на квалификация по професията е обсъден от Експертната комисия по „Обществена сигурност и безопасност“ на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) с Протокол с рег. № 28/17.09.2021 г.) и е приет от Управителния съвет на НАПОО с Протокол с рег. № 04/29.09.2021 г.

Наредбата за придобиване на квалификация по професията „Сержант (Старшина за Военноморските сили) - командир“ се издава на основание чл. 95, ал. 4 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

С наредбата се определят единните изисквания, необходими за упражняване на професията, които са задължителни за всички обучаващи институции, които имат право да организират обучение, завършващо с издаване на Свидетелство за професионална квалификация. Определеният с настоящата наредба ДОС за придобиване на квалификация по професията „Сержант (Старшина за Военноморските сили) - командир“ регламентира: - изискванията за придобиването

на четвърта степен на професионална квалификация; - изискванията към кандидатите за включването им в обучение по професията „Сержант (Старшина за Военноморските сили) – командир“; - валидирането на професионални знания, умения и компетентности; - описанието на професията; - единиците резултати от ученето и конкретни резултати от учене към тях; - изискванията към материалната база, с която трябва да разполага обучаващата институция;

Държавният образователен стандарт, описан чрез подхода „единици резултати от учене“, ще осигури възможности за пренасяне, признаване и натрупване на индивидуални резултати от учене в сферата на професионалното образование и обучение, постигнати във формален, неформален и самостоятелен контекст.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на отбраната

Адрес: София, София 1000, ул.Дякон Игнатий 3

Електронна поща: cao@mod.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на отбраната - <https://www.mod.bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[проект Наредба ДОС сержанти - вер. 1.0 | 02.11.2021](#)

[мотиви Наредба ДОС сержанти - вер. 1.0 | 02.11.2021](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 30.12.2021](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Иван Михалев (03.11.2021 01:25)

Коментарб

ЕРУ 20.

Резултат от учене 20.3: Изгражда радио, радиорелейна, тропосферна, сателитна, проводна и оптична свързка

Да стане "Изгражда радио, радиорелейни, тропосферни, сателитни и проводни комуникации".

Кабелните линии са медни или оптични, според материала който се използва за производството им. Словосъчетанието "проводни и оптични", е най-малкото технически неиздържано.

Знания / Умения / Компетентности

Навсякъде да се използва "комуникации" вместо "свързки".

Резултат от учене 20.4: Устройва технически комуникационно-информационни възли

Знания

"Дефинира със структура елементите и видовете комуникационно-информационни възли"

Съгласно Ръководството за оперативно-техническа служба в комуникационно-информационните възли (КИВ), в БА има два вида КИВ - КИВ и опорен КИВ (ОКИВ).

В тази връзка, текстът да се промени на "Дефинира със структура елементите на комуникационно-информационните възли (КИВ) и опорните КИВ."

ЕРУ 23

Резултат от учене 23.4: Обяснява осигуряване на живучестта на кораба

Умения

"Изпълнява плана за (БЖК)" да стане "Изпълнява плана за БЖК".

Резултат от учене 23.5: Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба

Резултат от учене 32.5: Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба

"преносните" да се промени на "преносимите"

Критерии за оценяване:

- Изготвя план за осигуряване на кораба със видове доволствия и гориво-смазочни материали

"със" да стане "с"

ЕРУ 24

Резултат от учене 24.2: Познава свързочната материалната част на въоръжение във ВМС

"свързочната материалната част" да стане "комуникационно-информационната материална част"

Знания / Умения

"свързочна/ свързочната" да стане "комуникационна / комуникационната"

"радиосвързката" да стане "радиокомуникациите"

ЕРУ 23 / ЕРУ 26 / ЕРУ 29 / ЕРУ 32

Резултат от учене 23.3: / Резултат от учене 26.3: / Резултат от учене 29.3: /

Резултат от учене 32.3: Познава организацията на свързките във ВМС на Република България и НАТО

"свързките" да стане "комуникациите"

Знания / Умения / Компетентности

"свързочна" да стане "комуникационна"

"свързка/и" да стане "комуникации"

"радиосвързка" да стане "радиокомуникации"

Автор: Иван Михалев (03.11.2021 01:24)

Коментар5

ЕРУ 6

Резултат от учене 6.3: Комуникира успешно на чужд език във връзка с професията

След като не се посочват изисквания за владеене на чужд език, как и кога ще се реализира 6.3? За да бъдат покрити тези изисквания, обучаемият трябва да завърши курса поне с 2-2-2-2.

ЕРУ 8

Резултат от учене 8.7: Притежава военно-медицинска подготовка

Знания/ Умения/ Компетентности

Защо не се споменава нищо за огнестрелни рани? Това за което се подготвя военнослужещия, е да използва оръжие във военен конфликт. В една такава ситуация, огнестрелната рана ще бъде най-често срещаната травма, поради което военно-медицинска подготовка за обработка на такива рани ще бъде жизнено важна.

Резултат от учене 8.8: Притежава военно-топографска подготовка

Не се споменава нищо за спътникови система за навигация, като GPS, Beidou, ГЛОНАСС и др. Това е пропуск в подготовката на обучаемите, предвид все по-широкото разпространение на тези системи във военното дело.

ЕРУ 9

Наименование на единицата: Техническа подготовка

"Техническа" да стане "Техническа".

ЕРУ 19

Резултат от учене 19.3: Притежава техническа подготовка по комуникационни и информационни системи

Знания (и Критерии за оценяване:)

- Дефинира принципите за изграждане на радио, радиорелейна, тропосферна, сателитна техника, проводни и оптични кабелни техники и системи

Оптичните кабели са тип проводна линия. Проводник и кабел често се използват като синоними, въпреки, че техническо погледнато има разлика между двата термина. Удачно би било вместо "проводни и оптични кабелни техники и системи", да се използва "кабелни техники и системи" или "Дефинира принципите за изграждане на радио, радиорелейни, тропосферни, сателитни и кабелни техники и системи".

Автор: Иван Михалев (03.11.2021 01:23)

Коментар4

3.2. Описание на единиците резултати от учене (ЕРУ)

ЕРУ 1

Резултат от учене 1.3:

Компетентности

- Анализира рисковете за възникване на пожар или аварийна ситуация, прави предложения за актуализиране на вътрешнофирмените правила за пожарна и аварийна безопасност

- Участва в създаването на организация за овладяването на възникнал пожар и/или авария, в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност

Използва се терминът "вътрешнофирмени". Какво се има предвид, при положение, че Наредбата касае военнослужещи и военни формирования?

ЕРУ 4

Резултат от учене 4.1: Обработка информация и съдържание с информационни и комуникационни технологии (ИКТ)

Знания

Думата "интернет" има две основни значения - първото е технически термин и най-общо означава съвкупност от взаимно свързани компютърни мрежи, второто се използва като име на възникналата на базата на ARPANET глобална компютърна мрежа - Интернет/Internet. Във втория случай думата се изписва с главна буква, защото се явява съществително собствено име. В тази връзка, когато думата "интернет" се използва в настоящия документ за обозначаване на глобалната компютърна мрежа, същата следва да се изписва с главна буква - Интернет.

Резултат от учене 4.4: Осигурява защита на електронната среда

Умения

- Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници

Може би се има предвид уебстраници? Изразът "интернет страници" е по-скоро сленг, отколкото технически термин.

- Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер

Как точно го прави, след като дори най-добрите антивирусни софтуери се затрудняват в това? - да отпадне.

Автор: Иван Михалев (03.11.2021 01:20)

Коментар3

Как точно ще се реализира ЕРУ 6, след като няма изисквания за ниво поне 2-2-2-2 съгласно S6001, и не се извършва езиково обучение?

ЕРУ 20. Тактико-специална подготовка на формированията за комуникационно-информационна поддръжка

20.3. РУ Изгражда радио, радиорелейна, тропосферна, сателитна, проводна и оптична свръзка

В момента са предложени за обществено обсъждане "ПРАВИЛА за използване на радиочестотен спектър за радиосъоръжения от любителска радиослужба". В този документ се използва терминът "радиовръзка", а не "радиосвръзка". Поначало, думата "свръзка" е русизъм. Предвид приетата и в други нормативни актове езикова норма, предлагам вместо "свръзка", да се използват термините "връзка" или "комуникации".

Оптичната връзка е тип проводна връзка, поради което е удачно "оптична" да отпадне, а да се добави "визуална".

23.3. РУ / 26.3. РУ / 29.3. РУ / 32.3. РУ - "Познава организацията на свръзките във ВМС на Република България и НАТО"

"Свръзките" да стане "комуникациите".

23.5. РУ Познава преносните и стационарни средства за гасене на пожар на кораба
"преносните" да стане "преносимите"

24.2. РУ Познава свързочната материалната част на въоръжение във ВМС

"свързочната материалната част" да стане "комуникационната материална част" или "комуникационната и информационната материални части".

Автор: Иван Михалев (03.11.2021 01:18)

Коментар2

Пак в същата подточка 2.1. се посочва, че "Сержантът (старшината за Военноморските сили) - командир използва: въоръжение, военна техника, бойни припаси, взривни материали и пиротехнически средства, материали и *консумативи*, запасни части и принадлежности за ремонт (стационарни и подвижни), техническа и административна документация, колективни и индивидуални средства за защита, униформено облекло, различна апаратура, техника, пособия, *консумативи* и др.". В този текст, думата "консумативи" се среща два пъти. Предлагам текстът ", консумативи и др.", да стане "и др."

В последния абзац на подточка 2.1. се посочва, че "Нормалната продължителност на служебното време на военнослужещия – сержант (старшина за Военноморските сили) - командир е 8 часа дневно и 40 часа седмично, при 5-дневна работна седмица. Задължението за служебно време и за разположение на военнослужещия – сержант (старшина за Военноморските сили) – командир е в съответствие със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България."

Този въпрос вече е изяснен в Чл. 194. (1) от ЗОВСРБ, поради което следва да отпадне целия абзац. По логиката която се залага в настоящата наредба, министърът на отбраната следва да издаде наредби, в които да определи

нормалната продължителност на служебното време и задължението за разположение за всички останали категории военнослужещи.

Другият вариант е, текстът да придобие вида "Нормалната продължителност на служебното време и задължението за разположение на военнослужещия – сержант (старшина за Военноморските сили) – командир се определя със Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България."

Автор: Иван Михалев (03.11.2021 01:17)

Коментар1

В т. 2. Описание на професията, подточка 2.1. Трудови дейности, отговорности, ..., се посочва, че "Основните отговорности на сержанта (старшина за Военноморските сили) командир са:

- управлява и командва малки военни формирования (група, разчет, екипаж, отделение, бойна част на кораб, секция на кораб и други формирования до взвод и приравнени включително) в мирно и военно време, като оценява обстановката, взема решения, отдава заповеди и разпореждания, ръководи бойните тактически действия на формиранieto;..."

В НАТО и МО/БА се използва словосъчетанието "командване и управление". В тази връзка, е удачно вместо "- управлява и командва...", да се изпише "- командва и управлява".

Съгласно разпоредбите на § 1., т. 10, от Допълнителните разпоредби на ЗОВСРБ, "" Военно формирование" е взвод, рота, батарея, батальон, дивизион, ескадрила, полк, бригада, база или друга структура от въоръжените сили, която е организационно и икономически обособена.". В тази връзка, "... (група, разчет, екипаж, отделение, бойна част на кораб, секция на кораб и други формирования до взвод и приравнени включително)...", не съответства на посочената в Закона дефиниция за военно формирование, още повече "малко".

Да отпадне "малки военни формирования (" , а скобата ") " да се трансформира в запетайка ", ".

Съгласно разпоредбите на чл. 55, ал. 4, от ЗОВСРБ, "Командирите и началниците във въоръжените сили при осъществяване на правомощията си издават ЗАПОВЕДИ.". В тази връзка, текстът "отдава заповеди и разпореждания", да се промени на "отдава заповеди".

История

Начало на обществената консултация - 02.11.2021

Приключване на консултацията - 02.12.2021

Справка за получените предложения - 30.12.2021

Справка за отразяване на предложенията и становищата